

Det var kun tro, han spurgte om

Grundtvig synger, som bekendt: »Thi da Guds Søn til jorden kom, var det kun tro, han spurgte om.« Skønt vi alle kender ordet »tro«, er det ikke dermed givet, at vi ejer troen; det er heller ikke givet, at vi ejer en »stor« tro.

I *Lukas*-evangeliets syvende kapitel har vi tre beretninger, der er givet os, for at troen skulle indplantes i os.

Høvedsmanden i Kapernaum (7,1-10)

Ham undrede Jesus sig over, og han sagde til skaren, der fulgte ham: »Jeg siger jer, ikke engang i Israel har jeg fundet så stor en tro« (9). Ham kan vi altså lære meget af!

Han havde hørt om Jesus (3), men aldrig mødt ham. Alligevel kendte han ham bedre end alle de, der havde været sammen med Herren. Kan man blot ved at høre om Herren få en tro, der er større end andres? Ja, det kan man! Høvedsmanden har haft øren at høre med!

Han var romersk høvedsmand og tilhørte de ledende i besættelsesmagten. Han var vant til at udstede ordre og blive adlydt, ligesom han var vant til at modtage ordre og adlyde. Han var et mandfolk. Falsk ydmyghed var han ikke ven af. Han havde respekt for det jødiske folk og havde bygget synagogen til dem.

Men da han hørte om Jesus, blev han ydmyget i støvet. Her hørte han om en, der var alt det, han selv burde være, men ikke var. Ved at høre om Herren blev hans eget liv belyst ovenfra – og høvedsmanden lod lyset lyse! Han skyndte sig ikke væk fra det afslørende lys, men lod det virke helt ind i hans inderste.

Derfor kom han til det resultat, at han var *for ringe til selv at gå til Herren*. Han og Jesus passede ikke sammen. Jesus var for ren og hellig, han, høvedsmanden, for uren og vanhellig. Han oplevede »den totale, kvalitative forskel« imellem Herren og et menneske.

Han blev liden. Ved at høre om Jesus blev han mindre, end han nogen sinde havde været. Han havde sandelig *øren at høre med!*

Så meget herligere og mægtigere lyste Jesu person for ham. Derfor forstod han, hvad så få forstår, at Herrens ord ikke er forklaringer, men kraftens ord, der udvirker, hvad Herren vil: »Sig kun et ord, så bliver min tjener rask« (7).

Han forstod, at når Herren taler, så sker det; når Herren byder, så står det der (Salme 33,9).

En sådan tro havde Herren ikke fundet i det folk, der ejede de hellige Skrifter

med loven, profeterne og salmerne! Man kan spørge, om han finder den i menigheden? Skriftlærdom er ikke det samme som tro.

Der tales meget om tro i dag, og der bruges store ord om den. Det gjorde høvedsmanden ikke. Han optrådte ikke som den, der kunne kræve noget som helst af Herren – dertil var han ikke værdig. Derfor indeholdt hans tro ikke noget krav og ikke nogen fordring. Men ville Herren, da kunne han helbrede høvedsmandens tjener ved at sige: »Jeg vil, bliv rask!«

Herren ville, og tjeneren blev rask! Og Herren undrede sig over, at høvedsmanden havde en så stor tro.

Hvori ligger *storheden* hos høvedsmandens tro? Den ligger i hans bevidsthed om *intet at være*, thi en stor tro findes aldrig hos nogen, der er eller kan noget stort, og slet ikke, hvor der bruges store ord.

Enkens søn fra Nain (7,11-17)

Nu vil adskillige begynde at kæmpe med sig selv for at frembringe en stor tro. Den følgende beretning er en bedre hjælp her til, thi den vender al opmærksomheden imod Herren Jesus.

Da han nærmede sig *Nain*, blev en død båret ud, en moders eneste søn, og hun var enke. Da Herren så hende, ynkedes han inderligt over hende og sagde til hende: »Græd ikke!«

Disse ord har kun mening, hvis han kan fjerne årsagen til hendes gråd – og det kan han!

Han gik ikke bort, da han havde sagt dette til hende, men han gik hen og rørte ved båret. Døden havde udøvet al sin magt over den unge mand; nu mødte den sin overmand. De, der bar båret, standse – og de kom ikke videre!

Da sagde han: »Unge mand, *jeg siger dig* (vi mindes høvedsmandens: »Sig kun et ord«) stå op!«

Sandelig: når Herren taler, så sker det; når Herren som i dette tilfælde byder, så står det der! Sådan er Herren, og sådan er hans ord! Han skaber ud af intet; han behøver ingen hjælp af mennesker.

Den døde satte sig op og begyndte at tale. Herren gav ham ikke til en missionsvirksomhed, for at han skulle rejse rundt og »vidne«, dertil var han for umoden, thi modenhed er ikke en følge af et under eller en stor oplevelse, men resultatet af en vækst gennem en daglig vandring med Herren; derfor gav han ham til hans moder; der var hans plads. Vi hører ikke mere om ham.

Hvad har denne beretning med tro at gøre? Her står intet om, at Herren fandt nogen tro. Herren gør, just fordi han er Herren, hvad han vil; vi ser ham her udrette det »utrolige« af medlidenhed med en grædende enke.

Haster vi ikke forbi denne beretning, fordi vi kender den så godt, da åbner der sig et væld af guddommelig kærlighed, medlidenhed og kraft for vore hjerter – og da skaber han troen i vore fattige sjæle – det er, som om han bøjer sig ned til os og siger: »Sådan er jeg!« og griber vore hjerter. Og enhver, der er grebet af Kristus, er dermed grebet af troen, den tro, der kommer fra Gud og fører til Gud!

Men lige så lidt som enken eller hendes søn kunne rose sig, kan vi det – allermindst af vor tro!

Johannes Døberen (7,18-23)

Troen kan imidlertid ikke sættes på en formel eller indpasses i et program. Det viser den tredje beretning os. Johannes Døberen var kommet i tvivl. Han var kommet der, hvor troen grænser til forargelsen – et farligt sted for sjælen.

Han havde banet Herrens vej og vidnet om, at Jesus er Guds lam, men var nu givet i en tarvelig konges magt. Han havde været overbevist om, at Jesus var ovenfra, men hvis det var tilfældet, hvorfor greb han så ikke mærkbart ind og lod Johannes fortsætte sit vidnesbyrd, indtil Jesu forløsning var ført triumferende igennem?

Troen er ingen garanti for, at alt går, således som vi synes, det bør gå for den, der stoler på Herren.

Troen bliver prøvet. Der er en »absolut, kvalitativ forskel« imellem den troende og Herren. Guds visdom er uransagelig, hans veje usporlige – også for den troende! Vi har intet endegyldigt overblik over vor egen tilværelse, men det har Herren. Vi kender ikke morgendagen, men det gør han. Vi ved ikke, hvad der tjener os til bedste, men det er Herren aldrig i tvivl om. Vi forstår ikke, hvad der fremmer Guds sag, og hvad der herliggør ham mest, men Herren forstår det til fulde. Derfor kan det ikke undgås, at der i enhver troendes liv sker et sammenstød imellem ham og Herren, imellem hans »interesser« og »synspunkter« og Herrens. Når denne konflikt opstår, melder forargelsen sig, understøttet af skuffelse, mismod, træthed, trang til at give op samt vrede og ærgrelse. Det sker, at troen lider skibbrud, den sejler i et farligt farvand med mange skær.

Særlig farlig er sejladsen, når ondskaa-

ben som i Johannes' tilfælde får lov til at »sejre«, Modgang er en tung byrde, når den ser meningsløs ud.

Johannes gjorde det, som er troens sidste udvej: han sendte bud til Jesus. Den eneste, der kan besvare livets opslidende spørgsmål, er Herren. Johannes var kommet i tvivl, alligevel sendte han bud til ham, han tvivlede på – og afslørede dermed uden at vide det, at troen boede i ham!

Herren gav ham det svar, som kun han kan give. Det var ikke et svar på forstandens spørgsmål, men et svar til troen hos Johannes. Jesu svar styrkede ham i troen; når det sker, da er troen i stand til at give forstanden det lys og den hvile, den behøver.

Johannes fik at vide, at blinde ser, lamme går, spedalske renses, døve hører og døde står op. Kunne det hjælpe ham, når han ikke selv fik en tilsvarende hjælp? Ja, det kunne, thi det gav ham et fornyet og betagende indtryk af Jesu majestæt og guddommelighed. Nu vakttes den lidende mand til forståelse for, at når Jesus ikke friede ham af hans trængsler, var det ikke, fordi han ikke kunne – han havde en højere hensigt dermed!

Det blev underbygget af, at »evangeli-

et forkyndes for fattige« (kap. 7,22). De vældige gerninger, Johannes' disciple havde set og aflagde beretning om, var »tegn« på noget endnu større: at evangeliet, glædesbudskabet, blev forkyndt for fattige, d.v.s. totalt hjælpeløse mennesker. Til dem hørte Johannes selv. Nu trængte det ind i ham, at han, den hjælpeløse mand, var omsluttet af evangeliet, det glædebringende budskab fra Gud om, at Gud ville skænke ham den virkelige glæde og den virkelige frihed, den glæde, som holder i sorgen og døden, den frihed, der holder under martyrium og trængsel.

Derfor kunne han høre det sidste, Jesus lod ham sige: »og salig er den, der ikke forarges på mig« – da han hørte det, skabte Herrens ord den salighed i ham, der aldrig forarges på Herren – dermed var Johannes' tro ved Guds vældige kraft ført sejrrikt igennem den store prøvelse og kommet ud af ilden, lutret og strålende!

Den personlige tro

Høvedsmandens tro var hans egen. Jesus understreger, at han havde ikke fundet høvedsmandens tro hos andre. Johannes' tro var hans egen. Andre var endnu ikke prøvet som han. Vel findes der kun en tro, men den må tilegnes personligt af enhver

af os.

Høvedsmanden følte sig ganske uværdig til at møde Jesus. Han havde fået et dybt indtryk af Herrens hellighed og renhed. Han fik, hvad han bad om.

Johannes havde også fået et dybt indtryk af, hvem Jesus var, og havde vidnet derom; han havde ligesom høvedsmanden følt sin uværdighed: »Jeg er end ikke værdig til at løse remmen på hans sko« (Luk. 3,16). Men Johannes var kommet i tvivl og anfægtelse. Dog fik han også, hvad han bad om, men på en anden måde end høvedsmanden, thi han fik ikke udfrielse i bogstavelig forstand, men i åndelig sejrrikt forstand.

Troen er det samme som livet. Derfor kan den lige så lidt som livet skematiseres. Troen er heller ikke som et regnestykke, hvor facit på forhånd er givet. Den er snarere en hemmelighed (1. Tim. 3,9), en gådefuld ting, som jeg dog ejer og fryder mig over i samfundet med Ham, der er troens begynder og fuldender.

»Salig er hun, der troede«, blev der sagt om Maria; »thi det, der er sagt hende af Herren, skal gå i opfyldelse« (Luk. 1,45). Ja, salig er enhver, der troede, thi det, der er sagt ham/hende af Herren, skal visse lig gå i opfyldelse!

Din tro har frelst dig

I Lukas-evangeliets syvende kapitel har vi en fjerde beretning, der skænker os troen på en vidunderlig måde.

Farisæeren

En af farisæerne indbød Herren til at spise hos sig (vers 36). Det var vel et udtryk for, at han ville have med ham at gøre? Muligvis, men hvad betyder det dog, at en synder vil have med Herren at gøre? Det afgørende er vel, om Herren vil have med en synder at gøre! Farisæeren manglede ganske høvedsmandens indstilling: »Jeg er for ringe til, at du skal gå ind under mit tag« (vers 6); derfor indbød han Jesus til middag hos sig, nærmest som var det en selvfølge, at han ville komme.

Helt anderledes, da Jesus drog ind i overtolderen, den store synder *Zakeus'* hus, thi da sagde han: »Jeg bør i dag tage ind i dit hus!« og: »I dag er frelsen kommet til dette hus« (kap. 19,5 og 9).

Sådanne vidunderlige ord blev ikke sagt til denne farisæer. Lad os se nøje til, at vi ikke ligner ham!

Synderinden

Men se, der var en kvinde, som var en synderinde i byen – hende henleder Skrif-

ten vor opmærksomhed på, thi af hende kan vi lære meget (Luk. 7,37).

Da hun fik at vide, at Jesus var i farisæerens hus, gik hun derhen med en albastkrukke med salve. Man undres over hende – og man sammenligner sig selv med hende. Ejer vi samme længsel efter Herren som hun? Udgår der samme dragelse fra hans person over os som over hende? Hun lod sig ikke hindre eller standse af nogen eller noget. Hun var en notorisk synderinde, en falden kvinde – alle kendte hende – manges øjne var fæstet på hende, da hun gik ind i huset uden at spørge om forlov, men hun lod sig ikke standse.

Hun minder om den lamme mand og hans venner, der heller ikke lod sig standse, men gennem taget, som de fjernede, fandt vej til Herren (Luk. 5,18 flg.).

Vi bliver »desværre«, som vi siger, »forhindret« i at komme – fordi vi desværre lader os hindre alt for ofte! Sandelig kan vi lære noget af hende, som Skriften opfordrer os til at *se!*

Hun stillede sig grædende bag Jesus – hvilket syn! Her ser du (hvis du altså kan se det!) *saligheden*, så sandt Jesus siger: »Salige er I, som nu græder« (Luk. 6,21).

Det var sig selv, hun græd over. Det

gjorde farisæeren ikke, derfor var han ikke salig, skønt han var så retfærdig. Hun stillede sig bag ham ved hans fødder og vædede dem med sine tårer. Kan du se, at hun »har det langt bedre« end farisæeren, der havde indbudt Jesus til sit hus? Den, der kender til at græde over sig selv, kan se det!

Hun kendte Jesus og vidste dybt i sin samvittighed, at han er synderes ven; det var derfor, hun var kommet til ham; hans kærlighed drog hende uimodståeligt.

Farisæeren tog anstød heraf og sagde ved sig selv: »Hvis den mand var en profet, ville han vide, hvad slags kvinde det er, som rører ved ham, at hun er en synderinde.« Han så splinten i hendes øjne, men vidste ikke, at der var en bjælke i hans eget. Han var, hvad han mindst af alt ønskede at være, en hykler. Han mente, at han var klartseende, men han var blind. Han mente at kunne bedømme både hende og Herren, men han kunne ikke engang bedømme sig selv ret. Det uigenfødte, usønderbrudte menneske befinder sig i et stort mørke, men det oplever mørket som lys. Lad os atter se til, at vi ikke er som han.

Jesus tog til orde; han ville hjælpe endog denne farisæer og sagde disse dybt al-

vorlige og dybt forjættende ord til ham: »Simon! jeg har noget at sige dig!« Nu var den altafgørende stund inde i farisæerens liv. Han svarer: »Sig det, mester!« Er det et godt svar? Det kommer an på, i hvilken ånd og i hvilket tonefald det blev givet. Han følte sig ikke for ringe til at modtage Herren under sig tag, og han følte sig næppe heller for ringe til at føre en samtale med ham. Hvis der var tilfældet, var hans svar kun godt efter ordlyden, men ikke i virkeligheden. Man kan kalde Jesus *mester* og dermed sige det rigtige, uden at det derfor virkelig er rigtigt.

Der var to skyldnere; den ene skyldte fem hundrede denarer, den anden halvtreds. *Ingen* af dem havde *noget* at betale med. Mon farisæeren kunne høre det? At *han*, synderinden, var helt bankerot, forstod han uden vanskelighed, men at *han* også var det – det forstår retfærdige, karakterfaste og fromme sjældent.

Hvad gjorde kreditor? Han eftergav dem begge deres gæld! Hvem af dem vil nu elske ham mest?

Denne kvinde

Hun er en *synderinde* – det vidste hele byen, og farisæeren kaldte hende netop en *synderinde* (39). Hun vidste det også selv; derfor stod hun og græd ved Herrens fødder.

Ja, hun kyssede hans fødder og salvede dem med salven fra alabastkrukken.

»Ser du denne *kvinde*?« sagde Herren til farisæeren (44). Han sagde *ikke*: »Ser du denne *synderinde*?«

Hvorfor ikke? Fordi hun netop var en kvinde, således som Herren vil, en kvinde skal være – det havde han gjort hende til, han, der er synderes ven og forvandler en synderinde til en kvinde!

Hvad er denne farisæer i sammenligning med hende? Det afslører Herren ved hjælp af ordet *ikke* – »du gav mig *ikke* vand – du gav mig *intet* kys – du salvede *ikke* mit hoved« – du er fattigere end hun – du har intet at give – du er intet!

Herren havde sagt: »Simon, jeg har noget at sige dig«, og nu kommer det, Herren vil indprente sin vært: »Derfor *siger jeg dig*: hendes mange synder er hende forladt, siden hun har elsket meget; men den, hvem kun lidt forlades, elsker kun lidt.«

Kvindens mange synder med al deres skam og fornedrelse er hende forladt – de er borte fra hende og skal aldrig tilregnes hende – det er derfor, hun hænger sådan ved Herren og elsker ham over alt og alle – og det er heraf, man kan se, at de er hende forladt. Hvad andet end syndernes forladelse, skænket hende af synderes ven, kunne fremkalde en sådan kærlighed i denne kvinde, der ikke vidste, hvad kærlighed er?

Farisæeren falder helt igennem ved sammenligningen med hende, alligevel er der også håb for ham, thi Herren siger til ham: »Men den, hvem kun lidt forlades, elsker kun lidt!« Kan han høre det eller kan han ikke?

Kan han høre, at der også er forladelse for ham, den retfærdige, fromme og hel-

hertede? Det forudsætter, at han også kan høre, at han er en synder og altså i familie med hende, som han kaldte en synderinde. Hvis han kunne høre det, ville al hans retfærdighed bryde sammen, og han ville stå for Herren som den, der »ikke havde noget at betale med« (vers 42).

Der er intet i beretningen, der tyder på, at han kunne høre det, for Herren sagde til kvinden, men ikke til ham: »Dine synder er dig forladt!« og: »Din tro har frelst dig, gå bort med fred!«

Hun havde ingen anelse om, hvad tro og syndsforladelse var, da hun i sin nød kom til Herren med hele sin sjæle- og samvittighedsbyrde; det var hans renhed og kærlighed, der drog hende; hos ham mødte hun renheden, men ikke fordømmelsen, derfor kunne intet afholde hende fra at trænge frem til ham.

Det var ikke en kundskabsmæssig viden om tro og syndsforladelse, der fik hende til at komme, men Jesu person. Hun havde »set Jesus« – derfor vaktes overbevisningen i hende om, at han var hendes virkelige ven, hendes redningsmand.

Det kaldte Jesus for »din tro«! Så gik hun bort med fred, d.v.s. fred med Gud – og fra da af var hun, synderinden, en kvinde efter Guds tanke – mon ikke hun hørte med blandt de »mange andre, som gik Herren og hans disciple til hånde med det, de havde« (kap. 8,3)?

»Hvor syndernes forladelse er, er salighed og alt godt«, sagde *Martin Luther*; det er denne kvinde et herligt bevis på!

Troen og verden

Troen er ikke en egenskab hos mennesket, men hører det nye liv i Kristus Jesus til. Troen er født af Gud og sejrer derfor over verden (se 1. Johs. 5,4).

Der findes i dagens menigheder mange, der ikke er født på ny. De er i stor fare, thi de tror, at de er troende, fordi de er med i forsamlingen. De hører meget om Jesus, om kærlighed, om hvad de bør »satses« på, og de følger opfordringerne til at være aktive for Herren. Mange af dem optræder med korsang af den ene eller anden art.

De har det dejligt, når de er sammen, og de har et godt indbyrdes kammeratskab. De lægger megen vægt på ikke at dømmes, men vise forståelse og kærlighed.

Men – men –

Verdens ånd

Troens Ånd og verdens ånd er diametrale modsætninger og ligger i krig med hinanden.

Verdens ånd taler meget om kærlighed og inddrager Jesus heri – men der er intet salt i dens tale. Hvor verdens ånd råder, svider det aldrig i syndens sår.

Verden har nemlig intet begreb om, hvem Guds søn er. Den kan tale om Jesus, synges om ham, vidne om ham og »satses« for ham – men kender ham ikke – det er tidens store nød. Døren er åbnet på vid gab for forførelser.

Et stort ansvar hviler på menighedernes ledere. Hvis vi slækker på helligheden, misrepræsenterer vi Herren Jesus, Guds hellige. Hvis vi lader Jesu navn forenes med verdens ånd, er vi skyldige i forførelse.

I dette blad er *Kierkegaards* berømte ord om den »absolutte kvalitative forskel« imellem Gud og mennesket ofte citeret. Forskellen imellem den Almægtige og mig er så enorm, at jeg ikke kan fatte den. Hver gang Jeg anvender ordet *Gud*, siger jeg noget, jeg i bedste fald kun har et vagt

begreb om. Jeg har ingen mulighed for at forstå, at han er uden begyndelse, thi så snart jeg begynder at tænke på de to ord »uden begyndelse«, svimler det for mig.

Hans vælde overgår ethvert menneskeligt begreb. Når jeg beder til ham og indtrængende bønfalder ham om at tage sig af min nød, er der tusinde andre, der beder lige så indtrængende – og han er enhver personligt lige nær og hører ethvert suk. Der rører sig intet kryb på marken, uden at han kender det, og han har tal på dine og mine hovedhår. Ikke en spurv falder til jorden ved et tilfælde, men hans vilje råder også der; han kender alt, før end det sker, også de ord, der skal komme over mine læber, men som jeg endnu hverken har tænkt eller talt.

Hans vredes vælde er forfærdelig; blot tanken derpå får det til at gyse i sjælen. Han kan kaste både legeme og sjæl i helvede. Ingen kan unddrage sig hans dom. Han kaldes *Den Frygtindgydende*, *Isaks*

Rædsel, Den Al-vidende.

Hvem skulle ikke frygte ham og give ham æren? Hvem skulle ikke bæve ved tanken på at aflægge regnskab for ham?

Da kong *Saul* handlede overilet og bragte ofret, rantes han af Guds vrede og mistede alt. Da *Ananias* og *Safira* løj, slog Herren dem med døden.

Han ransager hjerter og nyrer; vort liv ligger hvert øjeblik som en åben bog for ham.

»Husk han er hellig, og helligt hans navn!« synger vi – så lad os da huske det!

Men det hverken kan eller vil verdens ånd huske; den ophæver straks forskellen, den absolutte, kvalitative forskel imellem Den Almægtige og mennesket. Verdens ånd vil ikke vide af Gud, *som Gud er*; og omdanner ham derfor i sit eget verdslige billede, så han bliver en gud *uden hellighed*, en gud *med denne verdens kærlighed*, en gud, *der passer til menneskets forestillinger om gud*. Så er der ikke nogen Gudsfrygt, ingen bæven.

Derimod er der plads til alt det, der be-
drøver Helligånden, alt det, der stemmer med tidsånden eller tidens ånd. Hvor man ophæver den absolutte forskel imellem Den Hellige og mennesket, lukker man Gudsfrygten ude og verdens ånd ind.

Verdens ånd overvinder ikke verden, hvordan skulle den det? Den tjener derimod villigt verden – og den tjeneste er menighederne nu med til mange steder.

Verdens ånd giver mennesket et verdsligt udseende; i stedet for at overvinde verden og nægte den at sætte sit præg på mennesket, ønsker den netop dette præg. Det går så vidt, at præget nu og da er direkte dæmonisk; det ser man tydeligt på »kristne« rockgrupper.

Verdens ånd passer til sjælelige mennesker (1. Kor. 2,12-14), d.v.s. mennesker uden Guds Ånd. Når navnet Jesus ind-
drages i denne verdens ånds program, drager det tusindvis af sjælelige mennesker til sig. De synger om Jesus, begejstres for Jesus, tiljublir ham, men det sker altsammen i denne verdens ånd; derfor er det »en anden Jesus«, ikke Herren, ikke Frelseren, ikke Den Hellige, men en Jesus i det uigenfødte, sjælelige menneskes billede.

Det sker i mange menigheder og organisationer. Vi lever i de store forførelers tid.

Verdens ånd kan ikke fatte Gud. Kun Guds Ånd ved, hvad der bor i Gud. Derfor lukker verdens ånd Guds tanker ude; de er himmelhøjt over verdens og forekommer verden upraktiske. Men denne verdens tanker og denne verdens metoder elsker denne verdens ånd. Hvad der i Guds øjne er tab, er i verdens øjne vinding!

Derfor arbejder denne verdens ånd i menighederne med iver og overbevisning på, hvad der fører til vinding *efter dens opfattelse*, men det er tab. Og den modstår alt det, der *i dens øjne* er tab, skønt det er vinding. Men den gør det uden bæven med godt humør under megen »lovsang«!

Hvor verdens ånd råder, skal alt helst se *stort* ud og føre til noget *stort* – verdensevangelisation er slagordet – hundredtusinder af afrikanere frelst – vældige undere og tegn – vi står lige foran historiens største vækkelse – bogen solgt i hundredtusindvis af eksemplarer – har vi millioner af kroner, kan vi evangelisere Rusland – Helligånden var mægtigt til stede – jubelen endeløs!

Og i alt dette trives *den tro, verdens ånd skaber og kendes ved, den tro, der er en indbildning* – den *menneskeskabte* tro – den *uigenfødte* tro – den tro, der *ikke overvinder verden*, skønt den bilder sig ind, at den erobrer verden.

Den tro er eet med verden – derfor reklamerer den ganske som verden; hvis du tager de månedblade, indbydelser og brochurer, der udsendes i tusindtal af kristne foretagender, i venstre hånd og verdens reklamer i højre hånd, kan du ikke se forskel – jo, navnet Jesus finder du i de første, men det gør intet indtryk på samvittigheden, thi det er »en anden Jesus«.

I den ånd kan Ordet om korset ikke forkyn-
des ret, thi det ord kan kun forkyn-
des i korsets Ånd, d.v.s. Helligånden. Ganske vist tales der om, at Jesus har båret al vor synd, men da det siges i en forkert ånd, hører det også i en forkert ånd; det bliver en kendsgerning, man lærer, lige som man lærer, at to og to er fire. Derfor vækker det jubel hos det kødelige, sjælelige menneske, men *sønderbryder ham ikke*. Også her er hans tro en indbildning; han har »besluttet sig for Kristus«; han tror, han er en kristen, men han er ikke født på ny. Verdens ånd er aller-
mest kraftløs, når den bombarderer menneskene med skriftsteder, stærke ord, krafti-

ge armbevægelser, trusler, løfter, opfordringer og får mennesket til at »beslutte sig« – da går det ord i tragisk opfyldelse: *hvad der er født af kødet, er kød!* Når verdens ånd tår sig i al sin styrke og gør mest væsen af sig selv, producerer den intet andet end *kød, kød, kød*.

Forførelsen består i, at i alt dette ind-
drages Jesus, Bibelen, forkyndelsen, bøn-
nen, fællesskabet, dåben og nadveren.

Men den, der kender Hyrdens røst, kan ikke høre den. Det er den fremmedes røst, der lyder!

Ånden fra Gud

Hvis du vil vide, hvordan Ånden fra Gud virker, se da på vor Herre Jesus. Hvis du vil vide, hvordan Ånden fra Gud går til værks, se på vor Herre Jesus. Hvis du vil vide, hvilke veje troen går, se da på vor Herre Jesus!

Nu siger Ordet atter og atter: »Som han, således også vi« – men Ordet siger aldrig: »Som verden, således også vi«.

Den tro, der overvinder verden, har intet tilfælles med verdens ånd. Den sejr, troen vinder over verden, ser ofte ud som et tab i verdens øjne. Da Jesus sejrede over verden, hang han døende på et kors. Da Stefanus sejrede, haglede stenene ned over den døende mand.

Succes er i verdens øjne det samme som sejr eller fremgang, og der er næppe noget, der virker mere overbevisende på verden end succes. Men troen spejder ikke efter succes, thi succes er et rent verdsligt begreb. Den overvinder verden ved at give afkald på succes og i stedet for følge Herren på korsets smalle vej.

Derfor er den Gud-fødte tro en hemmelighed, som verden overhovedet intet begreb har om. Vel kender ethvert menneske ordet »tro«, men troens sande væsen og troens sande veje kender ingen uden Ånden fra Gud og den, der er behersket af denne Ånd.

Ånden fra Gud kaldes for *Kristi Ånd* (Rom. 8,9); heraf fremgår det, at således som han vandrede og virkede, således vandrer og virker enhver, der er under hans Ånds herrevælde. Men den, der lader denne verdens ånd trænge ind, han vandrer og virker således, som verden forstår det – og det gør kun ondt værre, at han kalder det for tro og troens gerninger.

Troens enkelthed

I *Lukas-evangeliet* kap. 8, vers 1-3 står følgende: »Og det skete i tiden derefter, at han vandrede om fra by til by og fra landsby til landsby og prædikede og for-

kyndte evangeliet om Guds rige; og de tolv var med ham og ligeledes nogle kvinder, som var blevet helbredt fra onde ånder og sygdomme; det var Maria, der kal-

des Magdalena, af hvem syv onde ånder var faret ud, og Johanna, der var gift med Herodes' husfoged Kuza, og Susanna og mange andre, som gik dem til hånde med

det, de havde.«

I disse få ord beskriver Lukas, hvordan troens begynder og fuldender, vor Herre Jesus, virker sammen med sin lille flok.

Og det skete

Med disse karakteristiske ord lader Lukas os forstå, at nu sker der noget, som Gud står bag, fordi *han vil åbenbare os noget afgørende*. Vi husker disse ord fra *jule-evangeliet* (2,1 og 6), fra beretningen om *Peters fiskefangst* (5,1), fra *Herrens vandring igennem kornmarken* (6,1) og nu her. Hvad vil Herren åbenbare os? Jo, han vil vise os, *hvordan han går til værks* – og det er vel værd at lægge mærke til i vor tid, hvor alle er så ivrige efter at gå til værket!

at han vandrede om

I disse ord ligger *hele hans tjeneste gemt*. Selv sagde han senere: »Jeg må vandre i dag og i morgen og dagen derefter« (13,33), og i dette »må« ligger, at sådan har Gud bestemt det.

Der står om *Enok*, at han vandrede med Gud (1. Mos. 5,22). Kunne det siges om en synder, hvor meget mere da om vor Herre og Frelser!

Hvorhen førte hans vandring ham? Den førte ham *først* til de gerninger, Gud forud havde lagt til rette (Efes. 2,10), *der-næst* førte den ham til målet (Luk. 13,32), d.v.s. til Jerusalem, til Golgata, til det øjeblik, da han kunne sige: »*Det er fuldbragt!*«

Det var en vandring *i tro*, ikke i skuen – en vandring *i Ånden* – en vandring *i lydigheden* – en vandring *efter Guds tanker*, ikke efter menneskers.

Det var en vandring *i kraft* – en vandring *i fuldkommen afhængighed af Faderen* – en vandring *i fuldkommen uafhængighed af mennesker* – en vandring *i bundethed til Faderen* og derfor *i frihed* – en vandring, der ikke var planlagt herne-de, men som skete og kun kunne gennemføres, fordi Jesus kendte Faderen og vidste, at han altid burde være i *sin Faders gerning* (2,49).

fra by til by og fra landsby til landsby

Engang ville skarerne holde på ham, for at han ikke skulle gå fra dem. Men han sagde til dem: »Jeg bør også forkynde evangeliet om Guds rige for de andre byer, thi dertil blev jeg udsendt« (4,42-43).

Her hører vi atter hans »jeg bør« – han er under den guddommelige nødvendighed, d.v.s. under Guds tanker, der er himmelhøjt over menneskers; derfor skuffede han gang på gang mennesker, thi de holder på deres tanker og kan ikke fatte, at Gud kasserer dem.

At vandre med Gud er ofte at skuffe mennesker – at vandre med Herren er at forlade mennesker for at tjene Guds frelsesplaner med menneskene – at vandre omkring under Åndens ledelse er at stå kødet imod.

Hvilket øjeblik i hver bys og landsbys historie, da han kom der en ganske kort tid, måske blot en dag eller nogle timer! Aldrig var noget så stort sket i deres historie!

og prædikede og forkyndte evangeliet om Guds rige

Hvad gjorde han i byerne og landsbyerne? Han såede den gode sæd, som er Guds ord (8,5 og 11).

Det var ikke blot det største, men også det *altafgørende* øjeblik i disse byers og landsbyers historie, thi hvad gjorde de ved den fornemme gæst og hans ord?

Der står om Herren, at »han råber og skriger ikke, opløfter ikke sin røst på gaden« (Esaj. 42,2), men her i denne sammenhæng hører vi ham undtagelsesvis råbe.

Hvorfor råber han dog? Fordi der er noget, der ligger ham så *lidenskabeligt* på hjerte, at han kun kan udtrykke det ved at råbe det, af hvilket alt afhænger i dit og mit liv: »*Den, som har øren at høre med, han høre*« (8,8).

Da han vandrede omkring fra by til by og fra landsby til landsby, stimlede alle sammen i hver by og landsby for at høre ham – og dog var der kun få, der hørte ham! Det fremgår af lignelsen om sædemanden, som følger umiddelbart efter (8,4-18).

Det forholder sig sådan, at enhver, der ikke bæver for, om han nu kan høre, han kan ikke høre, selvom han er sikker på, at det kan han.

Jesus råbte – *lad hans råb vække dig og mig!*

Hvad kom der så ud af hans forkyndelse? Hvad udrettede han ved at vandre sådan omkring? Det så jo i menneskers øjne nærmest planløst ud, og så var det dog en vandring helt i overensstemmelse med Guds plan.

Man kan ikke sige, at han havde succes. Det så nærmest ud, som om det var spildt. Til sidst hang han på et kors, forkastet og forladt af alle.

Var det »effektivt«? Det er jo et ord, der benyttes i forbindelse med kristelig virksomhed – »effektiv« evangelisering – »effektiv« bøn – »effektiv« menighedsvækst – og »effektiv« betyder jo *virkningsfuld!*

Hans sidste ord lød: »Det er fuldbragt!« Jeg vover ikke at bruge ordet »effektivt« om ham og hans gerning – det er så plat – det mangler aldeles Guds fryg-

tens og hellighedens præg – det giver et indtryk af selvsikkerhed – men jeg behøver heller ikke at kommentere Herrens vandring og værk, thi det trænger ikke til kommentar. Det fremkalder derimod tilbedelse, og det er en dom over enhver kødelig måde at tjene Gud på.

og de tolv var med ham

Hvad bestilte apostlene? De fulgte Herren på hans vandring! Er det noget at tale om? Ja, thi det og *det alene* er tjeneste (johs. 12,26).

Du mener vel ikke, at de havde tjent ham bedre ved at gå deres egen vej og finde på et eller andet at gøre for ham?

Kan du forestille dig, at de kom til Herren med nogle gode forslag, der kunne gøre hans tjeneste mere »effektiv«?

Da Herren udvalgte de tolv, indsatte han dem til at *være hos sig* (Mark. 3,14). Derfor fulgte de ham og tjente ham – og det skal Faderen engang ære dem for. Hvor han var, skal hans tjenere også være; derfor var de hos ham, *blev* hos ham, *fulgte* ham. Undertiden sendte han dem så ud for at forkynde, men på eget initiativ drog de aldrig afsted.

Herren uddybede dette grundlæggende ved senere at sige: »*Bliv i mig* – uden mig kan I slet intet gøre« (Johs. 15,4 flg.).

Herren er nemlig Herren. Han har aldrig brug for noget – og vi har intet, vi kan bringe ham, slet ikke gode forslag, ideer og metoder!

Hvis vi alligevel gør det, afslører vi, hvor lidt vi tror på ham. Alle vor tids påfund og ideer om tjeneste er en afsløring af, hvor langt borte fra sand tjeneste store dele af kristenheden er. Det er vantroen, der føder den slags foretagender. Troen gør det ikke, thi den går til værks, som Herren gik og går til værks.

Vi taler om de *store* apostle, men tænker ikke på, at deres storhed bestod i intet selv at være eller kunne, men altid blive hos Ham og »kun« følge ham! De kom til at lide meget derfor. Det er måske det, vi instinktivt aner og derfor søger et kompromis mellem Gud og vore tanker.

og ligeledes nogle kvinder

Her møder vi på Ordets stille måde den skønneste skildring af noget af det rigeste i menighedens liv og virke – *nogle kvinder!*

Nogle af dem havde i menneskers øjne været alt andet end gode kvinder, thi de havde været besat af onde, urene ånder. De lignede den synderinde, som Lukas lige har skildret i 7,37-50. Hun var kendt i hele byen som en synderinde, og farisæeren sagde da også ved sig selv, at hvis den mand (sådan tænkte han om Jesus!) var en profet, ville han vide, *hvad slags kvinde*

det er, som rører ved ham, at hun er en *synderinde*« (7,39) – hvad slags kvinde – en synderinde – ja, det vidste Herren, men det er hans nådes kraft og ære at forvandle hende – til hvad? – just til en *kvinde!* Derfor sagde Jesus til farisæeren: »Ser du denne *kvinde*« (7,44), og så skildrer han hende som den, hun nu er: en *sand* kvinde, en *ædel* kvinde, en kvinde *efter Guds hjerte*, thi hun gjorde alt det imod Herren, som farisæeren forsømte!

Det tilsvarende var sket med de kvinder, der var med i Herrens lille flok, thi de var blevet helbredt fra onde ånder og sygdomme, og nu var de sande, ædle, rene kvinder efter Herrens sind – et vidunderligt syn!

Hvad kvinderne har betydet for og i Herrens menighed ned igennem tiderne, vil først evigheden afsløre – de gør som regel os mænd til skamme!

De kom fra forskellige lag i samfundet, *Maria Magdalena* fra det nederste, *Johanna* fra et højere lag, men nu fulgte de Herren og kendte derfor ingen indbyrdes afstand – de var søstre – ja, de var (forstå det, hvem der kan!) *mødre*, endog Herrens *moder* (8,20-21)! Noget højere kan ingen kvinde være!

som gik dem til hånde

De var ikke blot søstre og mødre, de var også *tjenerinder* – Herrens og menighedens tjenerinder.

Maria havde i sin tid sagt til *Gabriel*: »Se, jeg er Herrens tjenerinde« (1,38). Vi hører ikke disse ord udtalt af disse kvinder, men vi ser dem virkeliggjort, thi de gik Herren og hans apostle til hånde.

Heller ikke her finder vi et fastlagt dagsprogram, men noget rigere og mere krævende. Herren var jo på vandring; den ene dag var ikke præcis som den foregående; tirsdag havde andre behov end mandag – men disse kvinder fulgte Herren og

var derfor altid rede, når et behov opstod.

De havde ingen mindreværdskomplekser, fordi der ikke fandtes nogen kvinde iblandt Herrens tolv apostle; de kendte nemlig i modsætning til mange af vor tids kvinder den guddommelige skabelsesorden, der anviser mænd og kvinder forskellige pladser i Guds husholdning, og den var de ikke alene tilfredse med, nej, den *trivedes* de i, thi de var kvinder *efter Herrens sind og tanke!*

med det, de havde

Peter sagde engang: »Sølv og guld har jeg ikke, men hvad jeg har, det giver jeg dig« (Ap. G. 3,6). Det er muligt, at *Johanna*, der var gift med Herodes' husfoged Kuza, havde nogle penge, men det havde *Maria Magdalena* næppe. Om dem alle står der imidlertid, at de gik dem til hånde med det, de havde, thi de havde alle noget, der aldrig tog slut, noget udtømmeligt – de havde troen, håbet, kærligheden – de havde forskellige nådegaver, bl.a. gaven til at *hjælpe* (1. Kor. 12,28) – og de oplevede det salige, at jo mere de gav af alt det, de havde, des mere havde de! De gav, derfor blev der givet dem (6,38).

Ja, der blev sandelig givet dem – de stod ved Golgata og så til på afstand (Mark. 16,1 flg.).

Deres tjeneste står til alle tider som forbilledet for enhver kvinde, der vil tjene Herren, men også som forbilledet for enhver mand, der vil tjene. Det skete i det skjulte, men deres tjenestes virkninger kan fornemmes den dag i dag.

Guds rige

Vi læste, at Herren vandrede om fra by til by og fra landsby til landsby og forkyndte evangeliet om *Guds rige*.

Den lille flok af mænd og kvinder, der fulgte ham, anskueliggjorde, hvad han mente med *Guds rige*. Det er det nye sam-

fund af mænd og kvinder, der følger ham, hvor han går. Hans herredømme over dem er uindskrænket, thi ingen af dem ønsker noget andet, end at han skal være Herre. Det er Guds kærligheds, visdoms og helligheds herredømme over nye mennesker.

Det er *menigheden*. Sådan er den efter hans tanke og sind. Så enkel, fordi den helt er underlagt Guds tanker.

Sådan er *det kristne fællesskab* i dets rigeste og enkleste udtryk. Ja, sådan er fællesskabet i troen.

Men det er gået tabt, thi nu råder menneskelige tanker de fleste steder, og Guds tanker er skubbet i baggrunden.

Hvis nogen vil spørge: »Hvor fik Herren og hans apostle og kvinderne pengene fra til deres daglige behov?« er svaret: »De søgte Guds rige og hans retfærdighed først, derfor blev alt det andet givet dem i tilgift!«

Hvor samledes de, hvor overnattede de? Det sørgede Gud den Almægtige for hver dag.

Hvor var deres hovedkvarter? Ikke noget sted her på jorden, men derimod i Himmelen. De var fremmede og udlændinge hernede.

Hvis du sammenligner denne lille, svage, hjælpeløse flok med vor tids kristelige organisationer, synes du så, at organisationerne er at foretrække, og at de udretter mere?

Vi står så langt tilbage for det, »der skete«, da Herren vandrede omkring med sine og dermed åbenbarede os, hvorledes han virker i og ud fra sin menighed, at der ingen tid er at spilde, hvis vi vil gøre os håbet om at indhente dem.

Hvad Herren har gjort i det sidste års tid iblandt os, er et tegn på, at han ikke ganske har opgivet os og givet os hen i vore egne tanker. Må det ikke være forgæves!